

**Pārskats par Latvijas valsts simtgades pasākumu plāna 2017.–
2021. gadam īstenošanai piešķirtā valsts budžeta finansējuma
izlietojumu 2021. gadā**

Latvijas Nacionālā bibliotēka

(ministrijas vai citas centrālās valsts iestādes
nosaukums)

Nacionālā enciklopēdija, 2014. gads – beztermiņa

(pasākuma nosaukums un pilnais norises laiks)

I. Pasākuma saturiskais pārskats

1. Pasākuma mērķis	Nacionālās enciklopēdijas veidošana un attīstīšana. Nacionālās enciklopēdijas mērķis ir augstticama satura veidošana un piekļuves nodrošināšana latviešu valodā. Saskaņā ar vadlīnijām: <ol style="list-style-type: none">1. stiprināt valstiskuma apziņu, aktualizēt Latvijas valstiskuma vēsturi;2. apliecināt Latvijas kā nacionālas un eiropiskas 21. gadsimta valsts vērtības;3. stiprināt jauniešu radošo iniciatīvu un piederības sajūtu Latvijai;4. radīt paliekošas 21. gadsimta Latvijas vērtības, simbolus un jaunrades darbus.
2. Īstenoto aktivitāšu apraksts un laika grafiks	Redakcijas darbības nodrošināšana. No 2014. gada beztermiņa, LNB. Nacionālās enciklopēdijas darbībā svarīgākās aktivitātes ir satura attīstība (2021. gadā sagatavoti un publicēti apmēram 500 jauni šķirkļi un apmēram 2000 jaunu ilustrācijas vienību), kā arī vietnes tehnoloģiskā uzlabošana. Saskaņā ar vadlīnijām: <ol style="list-style-type: none">1. norise spēj uzrunāt, iesaistīt un saliedēt lielu skaitu Latvijas iedzīvotāju un tautiešu ārvalstīs;2. norise rod aizsākumu un inovatīvu risinājumu Latvijas valsts simtgades svinību laikā un nostiprinās kā paliekoša vērtība un tradīcija;3. norise stāsta Latvijas stāstu, dod ieguldījumu Latvijas tēla veidošanā.
3. Pasākuma mērķauditorija (t. sk. plānotās iedzīvotāju grupas, sasniegto iedzīvotāju skaits (tiešā un netiešā	Skolu, augstskolu audzēkņi, pedagogi, jebkurš indivīds, kurš vēlas iegūt zināšanas, lietpratēju sagatavotu informāciju. Pieeja enciklopēdijai internetā, bez maksas. 2020. gadā kopumā līdz šim vērojams ļoti liels enciklopēdijas lietotāju skaita pieaugums (952,211

<p>mērķauditorija), iespēja līdzdarboties un (vai) sniegt atgriezenisko saiti, daudzveidīgu pieejamības aspektu nodrošināšana utt.)</p>	<p>lietotāji un 2,634,845 lapu skatījumi). Auditorijas pieaugums vērojams visu laiku, kopš enciklopedija.lv atvēršanas brīža.</p> <p>Saskaņā ar vadlīnijām:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bērni, ģimenes ar bērniem; 2. jaunieši; 3. seniori; 4. Latvijas mazākumtautību iedzīvotāji; 5. Latvijas reģionu iedzīvotāji; 6. tautieši ārvalstīs; 7. cilvēki ar īpašām vajadzībām.
<p>4. Sadarbības partneri (t. sk. reģionu, pilsoniskās sabiedrības u. c. pārstāvji)</p>	<p>Nacionālās enciklopēdijas darbības nodrošināšanai ir vairāki desmiti sadarbības partneru, tajā skaitā visas lielākās Latvijas augstskolas, muzeji, arhīvi, dažas nevalstiskās organizācijas, ārvalstu enciklopēdijas. 2021. gada septembrī projekta "Sabiedrības noturības veidošana, izmantojot pārbaudītus zināšanu avotus: Latvijas-Norvēģijas enciklopēdijas pieeja" ietvaros NE un Lielā norvēģu leksikona redakciju darbiniekiem notika seminārs Kuldīgā.</p>
<p>5. Pasākumu rezultātu ilgspēja/paliekošā vērtība</p>	<p>Nacionālās enciklopēdijas darbība ir vērsta uz ilgtermiņa attīstību: pieaugot tās saturam, kā arī nodrošinot tehnoloģisko attīstību, enciklopēdijas vērtība (un līdz ar to izmantojamība un ietekme uz sabiedrības zināšanu ieguves procesu) neizbēgami pieaug. To apliecina enciklopēdijas izaugsmes skaitliskā dinamika, enciklopēdijas reputācija akadēmiskajā vidē un plašā sabiedrībā. 2020. gadā Saeima apstiprināja grozījumus likumā par LNB, kuros iekļauta enciklopēdijas funkcija, šādā veidā likumiski nostiprinot Nacionālās enciklopēdijas darbību ilgtermiņā. Rezultātā ir radīta jauna sistēma, kas nodrošina kvalitatīvu un tehnoloģiski laikmetīgu zinātnieku sagatavotās informācijas nodošanu plašai sabiedrībai, svarīgi arī piebilst, ka tas notiek latviešu valodā. Līdzīgas vietnes (resursa) valstī nav. Nacionālā enciklopēdija pakāpeniski kļūst par zināšanu mediju ar arvien lielāku ietekmi uz latviski lasošo sabiedrību.</p> <p>Saskaņā ar vadlīnijām:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. radītas jaunas zināšanas, priekšstatu un izpratne par zināšanu pieejamību; 2. attīstīta piederības sajūta Latvijas valstij un dzīves vietai; 3. nostiprināts lepnums par Latvijas valsti; 4. nostiprināta drošības sajūta Latvijā; 5. radīta jauna kultūras pieredze un emocijas; 6. radīts jauns (tostarp digitāls) mantojums; 7. radīta pilnībā jauna akadēmisko zināšanu komunikācijas platforma; 8. radītas jaunas idejas un koprades formas;

	9. ieguldījums valsts tēla popularizēšanā un atpazīstamības veicināšanā ārvalstīs.
6. Pasākuma publicitāte (t. sk. iespaiddarbu, reklāmu, publisko paziņojumu izvietošana, piemēram, tīmekļvietnes adrese, laikraksta, mediju, raidījuma nosaukums utt.)	<p>Enciklopēdijas aktivitātes ikdienā redzamas vietnē enciklopedija.lv</p> <p>Nacionālā enciklopēdija par ikdienas aktivitātēm informē: https://twitter.com/lvenciklopedija</p> <p>LNB par Nacionālās enciklopēdijas aktivitātēm informē: https://www.facebook.com/lnb.lv/</p> <p>un LNB mājaslapā www.lnb.lv</p> <p>Uztāšanās par NE Digitālās nedēļas ietvaros: https://www.youtube.com/watch?v=pLOi7D20kas&t=2s</p>
7. Cita informācija, kas bija būtiska pasākuma īstenošanā	Līdzekļu ierobežotības apstākļos, enciklopēdijas pilnvērtīga darbība 2021. gada pēdējā ceturksnī bija iespējama, pateicoties papildu 50 000 eiro piešķīrumam.

II. Pasākuma īstenošanas finansiālie rādītāji

euro

Izdevumu klasifikācijas kodi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām	Izdevumu klasifikācijas kodu nosaukums atbilstoši ekonomiskajām kategorijām	Plāns	Izpilde	Starpība*
1	2	3	4	5 = 3 - 4
1000-9000	Izdevumi – kopā	250000	249153.45	846.55
1000-4000; 6000-7000	Uzturēšanas izdevumi	250000	249153.45	846.55
1000-2000	Kārtējie izdevumi	250000	249153.45	846.55
1000	Atlīdzība	248535	248480.41	54.59
2000	Preces un pakalpojumi	1465	673.04	791.96
3000	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			
7100-7500	Uzturēšanas izdevumu transferti			

7400	Pārējie valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti citiem budžetiem			
7460	Pārējie valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti pašvaldībām			
7470	Pārējie valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un budžeta nefinansētām iestādēm			
5000; 9000	Kapitālie izdevumi			
utt.				

* <i>Starpības pamatojums</i>	Izdevumi šajā pozīcijā bija plānoti komandējumiem, kafijas paužu nodrošināšanai un precēm (kafijai, tējai, ūdenim klātienēs tikšanās reizēm ar šķirkļu autoriem). Sakarā ar darba organizācijas izmaiņām Covid-19 pandēmijas laikā šie izdevumi tika izmantoti daļēji, līdz ar to ir izveidojusies izdevumu neizpilde.
--------------------------------------	--

Ministrijas vai citas centrālās valsts
iestādes vadītājs

Izpilddirektore
Dzintra Mukāne*

(amats, vārds, uzvārds,
paraksts)

Sagatavotājs

Nacionālās enciklopēdijas redakcijas vadītājs Valters
Ščerbinskis*

(amats, vārds, uzvārds)

Tālrunis 29109520

E-pasts Valters.Scerbinskis@lnb.lv

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu.